

**Transzkulturális emlékezet és restauratív esztétika Tolnai Ottó
Szeméremékszerek című regényfolyamában**

Fenyő Dániel

PTE IKDI

fenyoda@gmail.com

Előadásom fókuszában a transzkulturális emlékezet és a restauratív esztétika működése áll Tolnai Ottó *Szeméremékszerek* című regényfolyamában. A *Szeméremékszerek* három kötetének egyik sajátossága, hogy olyan imaginárius teret hoz létre, amelyben az Osztrák–Magyar Monarchia, a jugoszlávizmus és a délszláv háború emlékezete sajátos kölcsönhatásba kerül a regény cselekményének idején zajló menekültválsággal. Tolnai Ottó írásában a társadalmi és politikai kérdések egy általam restauratív esztétikának nevezett keretben jelennek meg. A *Szeméremékszerektől* távol áll az idegenség esztétikai tapasztalatának bevett megjelenítési formája, amely annak hozzáférhetetlenségét hangsúlyozza; ehelyett az idegent a múlt emlékezetének felhasználásával teszi ismerőssé, a menekültek az elbeszélő képzeletében restauratív funkciót kapnak, mégpedig a nosztalgikus emléknymokból felépülő imaginárius államalakulathoz kapcsolódó éthosz helyreállításának a szubjektumává válnak. Az emlékezet tehát a regényfolyamban nem valamiféle immanens, lezárt történeti tapasztalatot jelent, hanem különféle emlékezetek és csoportreprerzentációk kölcsönös egymásra hatását. Az előadás célja a délszláv háború és a menekültválság emlékezetének, valamint egyéb kulturális és intertextuális elemek egymásra hatásának vizsgálata Tolnai Ottó regénytrilógiájában. Az elemzésemmel rá kívánok mutatni arra, hogy milyen prózapoétikai megoldásokon keresztül lehetséges nyelvi megkonstruálni az idegennel szembeni szolidaritást, valamint hogy a délszláv háború emlékezete, majd a menekültválság tapasztalata hogyan alakította ki a restauratív esztétika kereteit Tolnai prózájában.

A kutatás az EKÖP-24-3 pályázati kódszámú Egyetemi Kutatói Ösztöndíj Program keretében valósult meg.

